

Antwerpen, 1 september 2023

‘MET VEEL GOESTING’

Woensdagmorgen 30 augustus, onderweg in de auto. Ik sta in de dagelijkse file naar Antwerpen. Het regent. De zomervakantie is voorbij. Ik volg een radioprogramma over het onderwijs in Vlaanderen. Wat een negatief gedoe! Hoofdvraag van de journaliste aan een onderwijsspecialist: *‘maar hoe is het toch zover kunnen komen?’*. Versta: ‘zover’ in de kwaliteitsvermindering en in het leerverlies. De journaliste geeft niet op. Ze heeft enkel vragen voorbereid die aansluiten bij de negatieve stemmingmakerij over het onderwijs. Haar onderwijsspecialist - gepensioneerd - moet tot bekentenissen overgaan. Hij schreef er onlangs nog een boek over. Hij geeft toe dat zelfs deskundigen als hijzelf gefaald hebben. Het lijkt wel toekijken op een (bijna) verdronken kalf! Men kan het onderwijs inderdaad kapot problematiseren. Per stilstaande kilometer daalt mijn goede ochtendhumeur.

Tot ik met vertraging op mijn bureau kom en mijn e-mails doorneem. Een verantwoordelijke uit het katholiek onderwijs begint haar mail als volgt: *‘Met veel goesting vingen we het nieuwe schooljaar aan. Het is enorm fijn vast te stellen dat vele medewerkers en begeleiders vol enthousiasme opnieuw aan de slag gingen. We kijken dan ook enorm uit om onze startdag donderdag aanstaande samen te mogen doorbrengen’*. *‘Met veel goesting’*: wat een verademing! Wat een andere toon en ingesteldheid! *‘Met veel goesting’*: gezegende scholen die met zulke mensen aan de slag kunnen gaan. *‘Met veel goesting’*: als dat nu eens het motto werd van onderwijsspecialisten, van de minister en het kabinet onderwijs, van schoolbesturen en directies, van leerkrachten en begeleiders, van leerlingen en ouders. Want, als het niet *‘met veel goesting’* is, waarmee dan wel? Zonder goesting of met tegengoesting? Het is misschien niet het beste Nederlands, maar wel het beste Vlaams.

Een nieuw schooljaar gaat van start. Ook het debat over het onderwijs zal een nieuwe start nemen. De vragen zijn talrijk en de uitdagingen groot. Bovendien naderen de verkiezingen van juni 2024 snel. Politieke partijen en opiniemakers komen in verkiezingsmodus, met alles wat daarbij hoort: persoonlijke profileringsdrang, scherpe standpunten, aanklachten en verdachtmakingen, *onliners*, opgeklopte tegenstellingen, ideologische discussies en verhitte panelgesprekken. Het onderwijs zal deze dans niet ontspringen. Alleen: tot wiens voordeel? Worden de school en het onderwijs daar werkelijk beter van? De hamvraag blijft: wie of wat zal erin slagen om de goesting voor het onderwijs nieuw leven in te blazen? En vooral: goesting op het werkveld, waar scholen hun eigen opdracht vervullen, waar leerkrachten zich samen inzetten, waar leerlingen met elkaar optrekken.

Wat mogen we wensen aan al wie op 1 september een nieuwe start nemen in het onderwijs? Dat ze het *'met veel goesting'* doen. Want 'goesting' is als benzine in een motor, als zuurstof in een lichaam, als wind in de zeilen. Ook op school. En laat 'goesting' dan misschien een Vlaamse gave zijn van de Heilige Geest.

+ Johan Bonny
Bisschop-referent voor het onderwijs